

Materská škola, Čajakova 4A, Žilina

Školský vzdelávací program

„SO SOVIČKOU ZA POZNANÍM“

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM „SO SOVIČKOU ZA POZNANÍM“

Názov školského vzdelávacieho programu:	So sovičkou za poznaním	
Stupeň vzdelania:	predprimárne vzdelanie	
Dĺžka štúdia:	niekoľkoročná dochádzka (1- 4 roky)	
Formy výchovy a vzdelávania:	Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie s možnosťou poldennej výchovy a vzdelávania	
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk	
Prerokovaný v pedagogickej rade:	30.08.2024	
Prerokovaný v rade školy, podpis:	10.10.2024	
Schválený zriaďovateľom:		
Vydaný dňa:	11.10.2024	
Web stránka školy:	www.mshliny4.zanet.sk	
Kontakty:	cajakovams@gmail.com	
	041/763 41 40; 0911 509 531	
Riaditeľka školy:	Mgr. Mária Miháľková	
Pečiatka školy, podpis:		

OBSAH

VLASTNÉ CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	4
ZAMERANIE ŠKOLY	6
UČEBNÉ OSNOVY	7
Východiská plánovania.....	7
Vzdelávacie štandardy neviazané na obsahové celky.....	9
VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ	9
LITERATÚRA.....	11

VLASTNÉ CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Poslanie materskej školy upravuje zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zmysle ktorého: „Materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí.“

Škola vytvára prostredie na realizáciu inkluzívneho vzdelávania pričom berie do úvahy platné princípy inklúzie:

1. Vzdelávanie pre všetkých.
2. Univerzálne a rovnaké vzdelávacie ciele (na výstupe vzdelávania).
3. Diverzita a adaptabilita na úrovni presnej identifikácie a diferencovanosti vstupných podmienok a pokroku vo vzdelávaní.
4. Adaptácia procesu a postupu podmienkam lokálnej komunity a jej potrieb.
5. Presah školských aktivít na lokálne aktivity a ich integrácia do činnosti školy.
6. Intenzívny profesijný vývin podieľajúcich sa pedagogických zamestnancov.

Uvedené princípy sa konkretizujú tak, aby boli zabezpečené nasledovné kritériá inkluzívneho vzdelávania:

Spravodlivosť a rovnosť v poskytovaní výchovy a vzdelávania

Všetky deti bez ohľadu na pohlavie, vierovyznanie, etnickú, jazykovú alebo kultúrnu príslušnosť, ekonomické zázemie a zdravotné znevýhodnenie alebo nadanie majú rovnaký prístup k vzdelávaniu.

Koordinované ciele a spolupráca

Zabezpečovanie inkluzívneho vzdelávania vyžaduje úzku a intenzívnu spoluprácu všetkých zainteresovaných a dobre štruktúrovaný tím, ktorý podporuje inkluzívnosť vo vzdelávaní.

Pripravenosť pedagogických zamestnancov materských škôl na inkluzívne vzdelávanie

Všetci pedagogickí zamestnanci sú schopní pedagogického diagnostikovania, prístupujú k deťom individuálne a zabezpečujú ich zmysluplný individuálny rozvoj.

Inkluzívne prostredie materskej školy

Prostredie je zabezpečené tak, aby v čo najväčšej miere spájalo všetky deti.

Vlastné ciele materskej školy sú výsledkom autoevaluácie materskej školy, vychádzajúcich z názorov a postojov pedagogických zamestnancov materskej školy a rodičov. Pri formulovaní

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM „SO SOVIČKOU ZA POZNANÍM“

sme brali do úvahy a spracovali výsledky ohrození aj ponúkajúcich sa príležitostí, analýzu silných aj slabých stránok materskej školy.

Vlastné ciele materskej školy sú zamerané, aby dieťa:

- poznávalo, objavovalo okolie, prírodu a zaujalo ochranárske postoje smerujúce k zachovaniu života na Zemi,
- uplatňovalo zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v role chodca, spolujazdca, kolobežkára, cyklistu,
- dokázalo spolunažívať a rešpektovať deti s postihnutím,
- poznalo, akceptovalo práva detí a ich povinnosti,
- so zrakovým postihnutím po získaní predprimárneho vzdelávania bolo pripravené zvládnuť situácie v bežnom živote,
- vnímalo pohybové a športové aktivity ako súčasť zdravého životného štýlu a aktívne sa na nich zúčastňovalo,
- rozvíjalo tvorivosť, fantáziu, obrazotvornosť a originalitu, hľadalo rozmanitosť v riešení,
- rozvíjalo komplexné komunikačné schopnosti v materinskom jazyku i v oblasti oboznamovania sa s anglickým jazykom.

Poslanie materskej školy je vymedzené v písmenách slova **SOVIČKA**

S	<ul style="list-style-type: none">• spokojné deti a rodičia, smiech, spolupráca, správna životospráva, samostatné, sebavedomé a slušné deti, sebaopoznanie, seba prezentácia, stretnutia s umením, spevavá škôlka, separovanie, stagnáciu nepoznáme, spoľahlivosť, spontánne nápady,
O	<ul style="list-style-type: none">• otvorená škola rodičom a verejnosti, očami dieťaťa pozeráme na svet, ochota, otužovaním predchádzame chorobám, otvorená náruč učiteliek, občasník pre deti a rodičov – SOVIČKA, ovocné dni, ortoptická miestnosť, optimizmus, obľúbená škôlka
V	<ul style="list-style-type: none">• veselé, výnimočné deti, výtvarné aktivity, voľný pohyb v priestore MŠ, všestrannosť, vďačnosť, výchova detí v duchu humanizmu, výchovno-vzdelávací proces
I	<ul style="list-style-type: none">• interaktívne činnosti, individuálny prístup, inšpirácie k tvorivým aktivitám, iniciatíva, identita, inovácie, inteligencia, inklúzia

Č	<ul style="list-style-type: none"> • čínorodý hrový charakter edukačného procesu, čínorodosť v rôznych oblastiach, čas na každé dieťa, čas na hry a rozprávky, čarovná škôlka, česťnosť
K	<ul style="list-style-type: none"> • kamarátstvo, kreativita, kontakt dieťaťa so svetom, komunikácia s deťmi i rodičmi, kvalifikované učiteľky, kultúrne podujatia, krúžková čínosť, kolektív
A	<ul style="list-style-type: none"> • aktivity pre deti, rodičov, verejnosť, asertívne správanie, angličťina hrovou formou, adaptačný pobyt dieťaťa, ambície, aktívna spolupráca

ZAMERANIE ŠKOLY

Materská škola sa nachádza v blízkosti centra mesta v tichej oblasti medzi rodinnými domami a panelákmi. Školský dvor je členitý, vysadený listnatými a ihličnatým stromami, kríkmi a trávou. Súčasťou školského dvora je **zelená učebňa** - kvetinová skalka, bylinková záhradka a drevené náučné prvky, prostredníctvom ktorých deti prírodu lepšie poznávajú. Formou priameho zážitku, praktickou čínosťou a tvorivou hrou experimentujú a objavujú nové, nepoznané. Jednotlivé ihriská školského dvora ponúkajú možnosti rôznorodých číností a hier pre deti. **Športové ihrisko** slúži na rozvíjanie obratnosti a akrobatických zručností. Na **dopravnom ihrisku** s možnosťou každodenného bicyklovania, kolobežkovania si deti prirodzene osvojujú pravidlá cestnej premávky (kruhový objazd, dopravné značky, priechody pre chodcov). **Svahový terén** školského dvora umožňuje realizovať zimné športy – sánkvanie a bobovanie.

V priebehu školského roka do výchovno-vzdelávacej čínosti začleňujeme exkurzie a návštevy kultúrnych inštitúcií v blízkom okolí objektu školy ako je Bábkové divadlo, Mestské divadlo, Mestskú krajskú knižnicu a kultúrne podujatia v Dome odborov, čím u detí podporujeme poznávanie a prežívanie kultúrneho života v našom meste. Zážitkovou formou rozvíjame u detí vzťah k hodnotným umeleckým dielam a aktivitám.

V materskej škole je okrem bežných tried jedna trieda pre deti so zrakovým postihnutím. V špeciálnej triede sú zaradené deti s ťažším stupňom zrakovej poruchy - amblyopiou a strabizmom. Škola spolupracuje so zariadeniami poradenstva a prevencie, s detským oftalmológom, ktorý vykonáva pravidelné kontroly detí, navštevuje špeciálnu triedu, konzultuje, predpisuje oklúziu a okuliarovú korekciu deťom so zrakovým postihnutím.

UČEBNÉ OSNOVY

Učebnými osnovami školského vzdelávacieho programu sú vzdelávacie štandardy vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

Východiská plánovania

Plán výchovno-vzdelávacej činnosti je chápaný ako súčasť prípravy na výchovno-vzdelávaciu činnosť, ktorého forma a spôsob vedenia sú schválené pedagogickou radou. Súčasťou plánovania je zohľadnenie vymedzených obsahových celkov, ktoré pozostávajú z tematických blokov - tém. Každá téma je v úvode opísaná a následne z každej vzdelávacej oblasti sú vybraté viaceré vzdelávacie štandardy Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, ktoré si volia a vyberajú učiteľky pre plánovanie cielených vzdelávacích aktivít s ohľadom na aktuálne rozvojové potreby detí tak, aby poskytl deťom priestor pre ich zmysluplné učenie sa.

Voľba konkrétnej témy a dĺžka jej časového úseku je na uvážení a dohode učiteliek danej triedy. Témy predstavujú ucelenú opornú konštrukciu pre štruktúrovanie konkrétneho obsahu vzdelávania. Zohľadňujú zmysluplný situačný kontext aktivít s deťmi v rámci určitého obdobia, ako i tradíciu a podmienky našej materskej školy. Jednotlivé témy je možné podľa potreby učiteliek danej triedy zlúčiť, prípadne akokoľvek zmeniť ich poradie z dôvodu materiálno-technického zabezpečenia plánovaných aktivít v triedach. Pri realizácii projektov a centrálnych aktivít materskej školy je potrebná spolupráca medzi všetkými učiteľkami, ale i vedením materskej školy. V závere tém sú zapracované stratégie, odporúčané učebné zdroje, ktoré sú navrhnuté podľa reálnych podmienok a možností materskej školy. Učiteľky si ich vhodne dopĺňajú podľa aktuálnej dostupnosti. Obsahové celky tvoria prílohu školského vzdelávacieho programu.

Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti pedagogickí zamestnanci postupujú nasledovne:

- výchovno-vzdelávacia činnosť je plánovaná týždenne,
- plán vypracúva učiteľka rannej zmeny pre svoju priamu výchovno-vzdelávaciu činnosť v konkrétnej triede,
- v rámci prípravy a plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti v konkrétnej triede, ale i v celej materskej škole učiteľky kooperujú,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM „SO SOVIČKOU ZA POZNANÍM“

- pri plánovaní vychádzajú z poznania aktuálnej úrovne detí, rešpektujú ich potreby, prirodzenú variabilitu a sociokultúrne prostredie,
- pri realizovaní odporúčaných podporných opatrení sa upravuje ich rozsah a obsah podľa aktuálnych potrieb konkrétneho dieťaťa resp. dohody so zákonnými zástupcami,
- pri plánovaní môžu využívať adaptácie výkonových štandardov jednotlivých vzdelávacích oblastí,
- štandardy viazané na konkrétny obsahový celok, sa musia objaviť v pláne počas trvania obsahového celku minimálne raz,
- výkonové štandardy , ktoré sa budú plniť denne sa neuvádzajú do plánov a nie je nutné plánovať k nim vzdelávacie aktivity,
- pri plánovaní učiteľka dbá o vyvážený pomer zamerania činností podľa vzdelávacích oblastí a oblastí rozvoja osobnosti dieťaťa,
- pomer zaradenia vzdelávacích oblastí ovplyvňuje aktuálna téma a jej charakter,
- v týždennom pláne sú vždy premyslene naplánované telovýchovné vzdelávacie aktivity,
- zdravotné cvičenia sú naplánované a realizujú sa každodenne,
- výber vhodných metód, stratégií, foriem a prostriedkov je na konkrétnom pedagogickom zamestnancovi.

Škola zabezpečuje intenzívnu spoluprácu s rodičmi detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pričom rodičia, deti a ďalší odborníci vytvárajú koordinovaný tím, aby sa zabezpečili konkrétne potreby týchto detí. Pedagogickí zamestnanci, v prípade odporúčania vypracúvajú v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie a s detským oftalmológom individuálne vzdelávacie programy. Vo výchovno-vzdelávacej činnosti využívajú Vzdelávací program pre deti so zdravotným znevýhodnením - predprimárne vzdelávanie, ktoré schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. mája 2017 pod číslom 2017-2127/20564:14-10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017. Pričom zohľadňujú špecifiká detí, vychádzajúce z ich druhu a stupňa postihnutia (t.j. ich individuálne schopnosti a možnosti.) Dôraz pri realizácii výchovno-vzdelávacej činnosti sa kladie na dôsledne realizovaný individuálny prístup ku každému dieťaťu so zrakovým postihnutím a rešpektovaný charakter a rozsah zrkového postihnutia.

Deťom so zdravotným znevýhodnením a deťom s nadaním sa v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie poskytujú podporné opatrenia. Materská škola vytvára inkluzívne prostredie pre všetky deti, vrátane detí cudzincov.

V čase školských prázdnin, kedy je počet detí nižší, sa výchovno-vzdelávacia činnosť plánuje a realizuje v hrách a hrových činnostiach.

Vzdelávacie štandardy neviazané na obsahové celky

Vzdelávacie štandardy neviazané na obsahové celky sú úplne voliteľné učiteľkou, ktorá si ich vyberá a volí na základe aktuálnych rozvojových potrieb a možností detí, prípadne situačného rozhodovania vyplývajúceho z prirodzených situácií vzniknutých detskou zvedavosťou.

VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ

Cieľom hodnotenia dieťaťa je posudzovanie a posúdenie aktuálnej úrovne rozvoja osobnosti dieťaťa v jednotlivých oblastiach, ktoré je využité pre ďalšie plánovanie výchovno – vzdelávacej činnosti za účelom ďalších pozitívnych rozvojových zmien.

Princípy hodnotenia:

1. Nepochybujeme deti navzájom, pozorujeme a posudzujeme pokrok každého dieťaťa individuálne – **individuálnosť v hodnotení**.
2. Orientujeme sa na pokrok a úspech dieťaťa – **pozitívna orientácia hodnotenia**.
3. Dieťa je objekt pôsobenia – celok – **hodnotíme ho komplexne**.
4. Využívame formatívne hodnotenie.
5. **Dieťa** sa podieľa na hodnotení – **sebahodnotením** a postupne **hodnotí ostatných** – vedieme ich k slovnému vyjadreniu, zdôvodneniu.
6. **Objektívizácia hodnotenia** – dieťa posudzujú pani učiteľky na triede, komunikujú navzájom o jednotlivých deťoch.

V materskej škole využívame tieto formy hodnotenia:

Formatívne – priebežné každodenné hodnotenie, ktoré je orientované na podporu ďalšieho aktívneho učenia sa dieťaťa a ponúka rady a poučenie zamerané na zlepšenie budúcich výkonov. Uskutočňuje sa prostredníctvom metód slovného hodnotenia, pedagogického pozorovania, rozhovoru, analýzy produktov činností a procesov, ktorými vznikli. Každé dieťa má svoje portfólio, ktoré slúži ako dokument poskytujúci pohľad o rozvoji osobnosti dieťaťa v jednotlivých oblastiach a tvorí podklad pre vstupnú a výstupnú diagnostiku. Súčasťou formatívneho hodnotenia je **sebahodnotenie** detí prostredníctvom autokorektívnych pomôcok, jednoduchého slovného aj symbolického sebahodnotenia.

Sumatívne hodnotenie konštatuje stav dosiahnutia úrovne po dlhšom časovom úseku, je hodnotenie dieťaťa realizované prostredníctvom pedagogickej diagnostiky dieťaťa dvakrát do

roka. Celkový vývin dieťaťa je priebežne sledovaný a zaznamenávaný. V prípade potreby je hodnotenie uplatňované pri konzultáciách so zákonnými zástupcami detí s cieľom poskytnúť rodičom spätnú väzbu o tom, ako zvláda danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Pri posudzovaní školskej spôsobilosti spolupracujeme so psychológom.

LITERATÚRA

Kosová, B.1998. Hodnotenie ako prostriedok humanizácie školy. Banská Bystrica: Metodické Centrum. ISBN 80-8041-199-9

Metodika predprimárneho vzdelávania. Partizánske: EXPRESPRINT. ISBN 978-80-968777-3-7.

Príručka na tvorbu školských vzdelávacích programov pre materské školy. Bratislava: MPC. ISBN 978-80-8052-324-4.

Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, 2016. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2016-17780/27322:1-10A0

Vzdelávací program pre deti so zdravotným znevýhodnením pre predprimárne vzdelávanie, 2017. Bratislava: Štátny pedagogický ústav , 2017-2127/20564:14-10G0

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Osobitosti tvorby školského vzdelávacieho programu

<https://www.minedu.sk/data/att/21712.pdf> (24.08.2023)

Dodatok č.3 ktorým sa mení a zosúladuje so znením školského zákona ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE PREDPRIMÁRNE VZDELÁVANIE V MATERSKÝCH ŠKOLÁCH schváleného MŠVVaŠ SR dňa 24. 8. 2023 pod číslom 2023/10619:3-A2140
<https://www.minedu.sk/data/att/5b7/27222.b1bfe1.pdf> (29.08.2023)